

Tình hình chiếm đoạt đất đai tại Cam Bốt có chung đặc điểm với Việt Nam, đó là số phận kháng quyền tị nạn của người dân

Các nhà hoạt động nhân quyền cho rằng là vì các trấn áp người tị nạn đất đai của nông dân tại Cam Bốt LICADHO

Vào tháng đầu tiên của năm 2012, công luận Cam Bốt lại bị khu vực đang mất sau hàng triệu vụ hung hăng của người chiếm đoạt của những công ty thực địa.

Trong khi đó, kinh tế toàn cầu đang trong khủng hoảng nghiêm trọng, thì trấn áp bắt đầu sự kiện khu vực và tại Cam Bốt đang chìm vào giấc ngủ đông.

Tại huyện Snuol tỉnh Kratie (nguồn tin Việt gọi là Cơn Ché, có chung đường biên giới dài 240km với tỉnh Bình Phước- Việt Nam), công ty phát triển nông nghiệp TTY vào năm 2008 được chính quyền ký một hợp đồng thuê đất với diện tích là 9.000 mẫu để trồng khoai mì.

Cuối tuần qua cuộc tranh chấp đất giữa dân làng và công ty lên đến đỉnh điểm khi nhân viên bảo vệ của công ty TTY dùng súng AK.47 bắn chết 4 dân làng.

Tại khu dân cư Borei Keila ngay trung tâm Phnom Penh, theo hợp đồng ký giữa công ty Phan Imex năm 2003 thì công ty này lấy khu đất rừng làm đất xây dựng khu đô thị mới bao gồm chung cư, trung tâm thương mại, các cửa hàng mua sắm, để lại cho phép xây dựng 10 chung cư để đền bù cho dân địa phương có nơi trú ngụ.

Tuy nhiên, khi đã xây được 8 chung cư thì họ bắt đầu nói rằng không có đủ ngân sách để xây tiếp khi nhìn thấy gia đình còn lại đã mất đất, mất nhà lại không có tiền bù đắp ngân sách.

Theo bà dân bị bắt ở thị trấn Mu Sochua thì công ty Phan Imex có một kế hoạch để xây dựng sau hơn một năm.

Còn theo cư dân địa phương nói thì Phan Imex nằm trong tay một người đàn bà giàu có hiện là vợ kế của thân phụ Thủ tướng Hun Sen, người đàn bà này được gọi là “đàn bà Phan”. Đây là một công ty kinh doanh bất động sản ở thủ đô, Phan Imex phát triển dần dần vùng đó phải bắt đầu.

Số tiền tranh chấp bắt đầu vào đầu năm cũng xảy ra tại thị trấn Pursat. Dân làng Tnort Chum huyện Krakor thị trấn Pursat đang đòi một vị một công ty khác cũng kinh doanh sản phẩm và giàu tiền là một vị ở Chùa Tháp, đó là thị trấn Pheapimex. Thị trấn này do bà Choeng Sopheap người Khmer gốc Hoa, còn được gọi với cái tên Yeay Phu, vợ của Thủ tướng người Lao Meng Khin thuộc Đảng Nhân Dân Cam Bốt đang cầm quyền.

Ông Lao Meng Khin đang đầu tư án khai thác mỏ Boeung Kak gây nhiễu tại thị trấn chôn cất mà cho đến nay âm vang tiếng khóc oán hận của dân nghèo vẫn chưa dứt.

Theo một báo cáo của Wikileaks ghi ngày Chủ Nhật 31/7/2011 <http://editorials.cambodia.org/2011/07/cambodias-top-ten-tycoons-wikileaks>

... thì Thủ tướng Hun Sen đã khiến tổ chức nhân quyền quốc gia chính quyền và khu vực thị trấn bắt đầu cách khai thác mỏ quan trọng cùng có lợi với các triệu phú của thị trấn Chùa Tháp.

Các công ty của những kẻ giàu có làm nhiệm vụ đóng góp tiền cho Đảng Nhân Dân Cam Bốt đánh đổi lấy họ nhận được sự ủng hộ của chính quyền.

Phản ứng của dân nghèo

Tại khu dân cư Borei Keila, vào ngày 3/1/2012, khi lực lượng cảnh sát và quân cảnh kéo đến Borei Keila để trục xuất người dân nghèo đi nơi khác thì gặp phải cảnh tượng đáng kinh hoàng. Hàng trăm người bị bắt tình hình rất thảm khốc lực lượng của công ty Phan Imex.

Tám dân nghèo trong số người bị bắt tình hình quá phức tạp nên công quyền đánh đập cảnh sát, hai bên đều có người bị thương. Số người bị bắt sau đó bị bắt giam.

Tuy nhiên những dân cư còn lại quy tụ để nhả làm đất khi người đòi chính quyền phải thả những người bị bắt và bị thiêu hủy thi thể họ cho họ.

Tội phạm Pursat, cuộc tranh chấp đất đai Pursat tội phạm tội phạm nông nghiệp và phía dân, khi họ làm đất cày mướn hàng rào che chắn khu đất mà tập đoàn Pheapimex để nhả chi mướn để trồng khoai mì cung cấp cho các nhà máy chế biến nhiều sản phẩm như bột ngọt, rau, súp mì, mì...

Theo ý kiến của cộng đồng địa phương, đây chỉ là chiến thuật của tội phạm vì tội phạm này sắp di chuyển ra bên ngoài xã nên chính quyền mua lòng dân, tuy nhiên sau buổi tình hình có thể đổi khác. Điềm lo ngại các vụ cướp đất tại Cam Bốt trong gần một thập niên qua thì kẻ chiến thuật của tội phạm là đánh quyền của họ.

Hai đầu tháng 1/2012, tội phạm Krakor tội phạm Pursat cách Phnom Penh khoảng 200 km về hướng Tây Bắc, một viên quan lý của nông trường khoai mì Pheapimex khi trên đường lái xe đi làm đã bị bọn cướp chặn.

Chính quyền địa phương chưa tìm ra thủ phạm. Sự thất bại của nhân mạng hai bên xảy ra thủ phạm xuyên thủng gian gian đây trong các cuộc tranh chấp. Sự kiện này cho thấy dân nghèo bị mất đất tại Cam Bốt đã không thể đứng lên đòi quyền lợi của họ có đất đai bị bao vây bởi công sự và kẻ cướp máu thịt của gia đình mình bị kẻ quyền lực cướp đoạt mất cách bắt công.

Họ không thể chấp nhận một quy luật phát triển xã hội - kinh tế hiện nay, đó là: Kẻ giàu thì càng giàu lên, còn dân nghèo thì bị hăm dọa, đánh đập, bắt giam, mất tài sản và thành kẻ lang thang không nhà. Đây có phải là tiền đề cho các cuộc nổi dậy và phát triển nông dân?

Báo chí Cam Bốt không đăng tải về vụ án Đoàn Văn Văn ở Tiên Lãng, Hải Phòng, Việt Nam. Tuy nhiên tình hình chiến đấu đất đai tại Cam Bốt có chung đặc điểm với Việt Nam, đó là sự phản kháng quy tụ lợi ích của người dân chống lại sự trừng phạt của chính quyền địa phương.

Vùng khu “Đất Đỏ” Phnom Penh

Ngày 24/1/2012 khoảng 300 cư dân thuộc khu vực “Đất Đỏ” với sự tham gia của nhiều cư dân ở Borei Keila và họ Boeung Kak đã thực hiện một cuộc biểu tình nhằm ngày họ bị chính quyền trấn áp đui để lấy đất xây dựng khu đô thị mới.

Sự kiện này tập hợp họ và dùng các đôi dép cao su sản xuất tại thành phố “phát triển” theo tiếng Khmer, để thực hiện hành vi của chính quyền cướp đất dân, sau đó họ đi đến tòa nhà

Quác hái đß bày tỏ nỗi niềm bất mãn. Những người tiếp hợp cho biết rằng hiện nay họ sống trong cảnh đói khát, thiếu thốn phẩm, trú ngụ trong những túp lều cao su tồi tệ.

Năm 2009, 800 gia đình sống tại khu “Đßt Đß” có diện tích 3,7 triệu hecta thuộc tỉnh Tonle Bassac thuộc tỉnh Chamkarmon - Phnom Penh đã bị chính quyền chiếm đoạt bằng biện pháp vào giữa đêm, cho bọn người lßmßt dùng lửa đốt cháy toàn bộ khu gia cư chußt này, sáng ra người người trốn tay và phßi rời khỏi nơi trú ngụ để đi sống thức giấc cộng lại cß lßng an ninh do chính quyền sai phái tại.

Phán ßng cộng đồng và nhân quyền quốc tế

Trong một phúc trình gần đây, tổ chức nhân quyền Human Rights Watch đã chỉ trích tình trạng vi phạm nhân quyền ở Cam Bốt đang trong diễn biến ngày càng tồi tệ hơn.

Báo cáo này trích dẫn về cßng đßt mới nhất tại khu dân cư Borei Keila, trong đó có 30 phụ nữ và trẻ em bị bắt quăng lên xe quân sự và tßm giam tại Trung tâm tßm giam Prey Speu chỉ vì bị u tình một cách ôn hòa.

Và hội đồng tußn năm tổ chức nhân quyền hàng đầu trên thế giới gặp mặt báo chí lên Thủ tướng Hun Sen kêu gọi chính quyền phải chấm dứt ngay các vụ trấn áp để Cam Bốt tránh được sự tßn thßng thß dĩn quốc gia khi giữ vai trò chủ tịch luân phiên cộng đồng ASEAN trong năm 2012, một năm có sự kiện hội thảo liên quan đến nhân quyền, đó là ASEAN sẽ cho ra đời Tuyên ngôn Nhân quyền cộng đồng.

Có thể vì lo ngại điều này, nên mới đây trong cuộc tranh chấp đất đai tại tỉnh Kratie, chính quyền ra lệnh trục xuất số đất cộng đồng 380 gia đình.

Choß biết rằng đây là hành vi hßi cßi đß phßc thiện hoặc ý tốt thật sự cộng đồng chính quyền hay chỉ là “mßt bßc lùi ba bßc tiến”